

Saksmappe:

Arkiv:

Dato: 17.11.2022

Til: Gruppeledere
Fra: Kommunedirektør
Kopi: Ordfører

HANDLINGSPROGRAM 2023-2026 EKSEMPEL PÅ VEDTAKSFORMULERING

Kommuneloven og budsjettforskriftene setter visse krav til hva som formelt må vedtas av kommunestyret.

Kommunedirektøren har utarbeidet et eksempel på hvordan vedtaket kan formuleres. Eksempelet tar utgangspunkt i beslutningsgrunnlaget og er i hovedsak satt opp etter samme mal som de siste års vedtak.

Pkt. 1 omhandler forhold som formelt må vedtas. Økonomiske rammer vedtas på hovedutvalgsnivå. Tallgrunnlaget for rammer på virksomhetsnivå fremgår av virksomhetskatalogen (vedlegg til beslutningsgrunnlaget).

Pkt. 2 gjelder generelle føringer for arbeidet i HP perioden

Pkt. 3 gjelder oppdrag til kommunedirektøren, spesielle tiltak og lignende. Hva som skal vedtas her, avhenger av hva kommunestyret anser nødvendig/ønsker vedtaksfestet av denne type beslutninger.

Det gjøres oppmerksom på at formannskapet kan fremme alternative forslag til kommunestyret. I dette ligger at innstillingen fra formannskapet kan være enstemmig eller delt, og at det ikke gjelder noe krav om at alminnelig flertall av formannskapets medlemmer må stå bak et av de fremsatte forslagene. Forslagene må være fullstendige, dvs. gjelde hele kommunens virksomhet og være saldert.

Eksempel på vedtaksformulering:

1. Økonomiske rammer

- 1.1. De økonomiske rammer, som fremgår av kommunedirektørens beslutningsgrunnlag med vedlegg, legges til grunn for den økonomiske planleggingen i handlingsprogramperioden.
- 1.2. Rammer årsbudsjett 2023
Rammer for hvert utvalg fastsettes i samsvar med kommunedirektørens beslutningsgrunnlag med vedlegg, justert for endringer i vedtaket.
- 1.3. Skatt
Den kommunale skatteøren fastsettes til den enhver tid gjeldende maksimalsatsen. Det innføres eiendomsskatt på verk, bruk, næringseiendommer samt bolig og fritidseiendommer i hele kommunen. I hele perioden er eiendomsskatten på bolig og fritidseiendommer 1 promille, det settes et bunnfradrag på boligeiendommer på 1 mill. I perioden økes eiendomsskatten på næringseiendommer med 1 promille årlig til 4 promille i 2026.
- 1.4. Låneopptak
Lier kommune tar opp 319,862 millioner kroner i lån til finansiering av investeringer jf. Kommunelovens § 14-15 første ledd.

Formidlingslån
Det planlegges å ta opp intill 100 millioner kroner i formidlingslån Formidlingslån tas opp som annuitetslån med 5 års avdragsfri periode, deretter nedbetaling over 20 år.
- 1.5. Likviditet
Driftskreditt på 100 mill kr. i DNB videreføres i 2023.
Likviditetssituasjonen anses som tilfredsstillende, men vurderes nærmere i årsrapporten for 2022.
- 1.6. Egenbetalinger, gebyrer og avgifter
Ordningene fastsettes slik de fremgår av "Oversikt over avgifter, gebyrer og egenbetalinger" i kommunedirektørens tilleggsinnstilling.

1.7. Endringer i tilleggsinnstilling

Følgende rammeendringer legges inn i tillegg til beslutningsgrunnlaget.

Endringer i driftsbudsjettet

Beløp i 1000	Handlingsprogram			
	2023	2024	2025	2026
Endringer i tilleggsinnstillingen				
1 Endring skatt og rammetilskudd	-89 691	-89 691	-89 691	-89 691
2 Lønns-, pris-, og inntektsvekst	68 394	68 394	68 394	68 394
3 Pensjon	-1 373	-1 373	-1 373	-1 373
4 Redusert utbytte (ekstrautbytte)	10 000	5 000	0	0
5 Økning strømpriser	6 000	6 000	6 000	6 000
6 forsikringer	200	200	200	200
7 forvaltningsrevisjon	565	565	565	565
Tiltak i statsbudsjettet				
8 Statsbud - Basistilskudd Fastleger	2 400	2 400	2 400	2 400
9 Statsbud - Gratis deltids plass SFO helårsvirkning	4 383	4 383	4 383	4 383
10 Statsbud - Barnehage redusert makspris	1 820	1 820	1 820	1 820
11 Statsbud - Redusert pensjonspåslag for private barnehager	-265	-265	-265	-265
12 Statsbud - Gratis barnehageplass fra tredje barn i familien	111	111	111	111
13 Statsbud - Gevinster knyttet til nytt prøvegjennomføringssystem i skolen	-60	-60	-60	-60
14 Statsbud - Utdanningsdirektoratet overtar ansvaret for tilsyn med private barnehager	-25	-25	-25	-25
15 Statsbud - Barnekoordinator – helårseffekt	415	415	415	415
16 Statsbud - Drift av nasjonale e-helseløsninger i 2023	48	48	48	48
17 Statsbud - Endringer i sosialhjelp	-106	-106	-106	-106
18 Statsbud - Barnevernsreform og samværsplan	2 552	2 552	2 552	2 552
Endring finans og netto driftsresultat				
19 Renter	252	549	476	333
20 Avdrag	0	559	588	439
21 Overføring til investering	10 480	-76	-132	160
22 Avsetning disposisjonsfond	-16 100	-1 400	3 700	3 700
Sum Endringer	0	0	0	0

Endringer i investeringsbudsjettet

Det foreslås ingen endringer i investeringsbudsjettet

Endringer i tekstdokumentet

Følgende kapitler og vedlegg i beslutningsgrunnlaget endres iht. tilleggsinnstillingen:

- Avsnitt om huseiergebyrer
- Vedlegg 5 Oversikt over avgifter, gebyrer og egenbetalinger
- Vedlegg 6 Selvkostoversikt
- Vedlegg 7 Tilskuddssatser for ordinære ikke-kommunale barnehager

1.10 Rammeendringer

Endringer i driftsbudsjettet

1000 kr.	2023	2024	2025	2026
Eiendomsskatt	-17 000	-27 000	-37 000	-47 000
Grønn mobilitetsplanlegger	1 000	1 000	1 000	1 000
SFO 2. klassinger 50 % med opptrapping	5 000	10 000	10 000	10 000
Psykolog fra 50 til 100 % stilling	500	500	500	500
Psykolog	850	850	850	850
Utekontakter 2 årsverk	1 500	1 500	1 500	1 500
Barnevern i skole/barnehage	1 600	1 600	1 600	1 600
Barnekoordinator økning 50 %		403	403	403
Leder av idrettsrådet	160	175		
Tilskudd Martinsløkka	150			
Barnevern 3 stillinger	2 400	2 400	2 400	2 400
Enkel skolemat/frukt med opptrapping	500	1 000	1 500	1 500
Kulturskole for alle - tiltak knyttet til barnefattigdom/flyktningkrisen	100	100		
Kulturskole for alle - reduksjon av ventelister	200	200	250	250
Kulturskole for alle - økt ramme til Den kutlurelle Spaserstokken		50	70	80
Ambulerende team for mennesker med funksjonsnedsettelse	1 344	1 344	1 344	1 344
PC'er til Henummarka barnehage	36			
2 PP-rådgivere - lovpålagte oppgaver	1 600	1 600	1 600	1 600
NAV økonomisk veileder		750	750	750
Leasingbil Tjenester til barn og unge m/ funksjonsnedsettelse	55			
Heggtoppen Ressurssykepleier 100 % stilling		750	750	750
Økt kapasitet til fagområdet ytre miljø		859	859	859
Behov for legeressurs på Fosshagen Øst		1 050	1 050	1 050
Bemanningskonsulent Fosshagen		550	550	550
Sang på Stuene Fosshagen		80	80	80
Sommeråpne tilbud V2 og Tranby bibliotek		68	68	68
Sommeråpne tilbud V2 og Tranby bibliotek		135	135	135
Uvidet ungdomstilbud på Tranby			541	541
Familieveileder			750	750
Helsekoordinator			700	700
Helsesykepleier			1 100	1 100
Jordmor			400	400
Forebyggende arb. Familieteam Barnevern 1 årsverk			900	900
Økning til 100 % stilling for hørsels/synkontakt			315	315
Utekontakter 2 årsverk			1 500	1 500
IP-koordinator 50 %			403	403
Ressursvernepleiere x 4 50 % stilling			1 500	1 500
Bemanning til ektefellerom Fosshagen			550	550
Behov legeressurs Fosshagen Øst 1 årsverk			1 050	1 050
Økt tilrettelegging for frivillingheten				589
Utgiftsdekning for fritidskontakter				450
Videreført tilskuddsramme til sasmfunnshus				500

Økt driftstilskudd Lier Bygdetun				500
Ny stilling boligframskaffelse				275
Styrking av avd individuell oppfølging				2 350
Hele fysioterapistillinger og avtalefysioterapijemler				1 830
Hjelpemiddellageret økning 1 årsverk				680
Fond til klima- og miljøtiltak				1 000
Tilskudd til fjerning av landsbruksplast				250
Disposisjonsfond	5	36	32	1 598
Sum	0	0	0	0

Endringer i investeringsbudsjettet

1000 kr.	2023	2024	2025	2026
Sum	0	0	0	0

2. Generelle føringer

- 2.1. Det forutsettes at tiltak gjennomføres som beskrevet i grunnlagsdokumentet og budsjettvedtaket. Tiltak av prinsipiell betydning legges fram som egne saker. Avvik skal meldes fortløpende i månedsrapporten og senest ved behandling av tertialrapport/årsregnskap.
- 2.2. Lier kommunes visjon «Grønne Lier – for alle innbyggere» legges til grunn for arbeid i alle sektorer. Hele Lier tas i bruk ved at det legges til rette for å bo i hele kommunen og opprettholde tjenestetilbud som bl.a. skole- og barnehagetilbud nær der folk bor.
- 2.3. Følgende økonomiske forutsetninger legges til grunn for økonomiarbeidet i perioden for å sikre en sunn økonomi:
 - Netto driftsresultet i % av inntektene på 1,75 %.
 - Disposisjonsfond på minimum 10 % av driftsinntektene.
 - Gjeldsgrad for gjeld eksklusive selvkostprosjekter på under 70 % av driftsinntektene.
- 2.4. Behandling av detaljbudsjett for kommunale foretak
 - Lier eiendomsselskap KF får i kommunens handlingsprogram vedtak om internhusleie og eierbidrag (avskrivninger).
 - Lier Vei, Vann og Avløp KF får i kommunens handlingsprogram vedtak om budsjetttramme Vei.
 - Detaljbudsjett for de kommunale foretakene vises ikke i kommunens handlingsprogram men vedtas kun av foretakenes styrer

- 2.5. Eiendomsskatt: Kommunedirektøren sørger for at verdifastsettelsen som ligger til grunn for beregning av eiendomsskatt anslås mere nøyaktig, og at det anslås hvilket inntekstpotensiale det faktisk ligger i hhv bolig – og fritidseiendommer og næringseiendommer inkl verk og bruk. Det innføres eiendomsskatt på bolig og næringseiendom, verk, bruk og fritidseiendom. Landbrukseiendom er unntatt. Eiendomsskatt innføres med 2 promille i 2023 med en årlig økning på 1 promille til 4 promille i 2026.

Alle forslagene til endringer i driftsbudsjettet i SVs forslag er hentet fra:

- a) Ønskede tiltak fra enhetene i Virksomhetskatalog 2023-2026
Kommunedirektørens beslutningsgrunnlag
- b) Cafe-notatet for 2022
- c) SVs egne forslag

3. Verbalvedtak - Oppdrag, tiltak mv.

- 3.1. Barnefattigdom er en betydelig utfordring både for det enkelte barn med familie og for samfunnet. Lier kommune utarbeidet i 2015 en handlingsplan mot barnefattigdom. Denne er ikke evaluert eller revidert siden. Som en del av kommunens arbeid med fattigdomsbekjempelse evalueres og revideres denne planen i 2022, og det settes inn nødvendige tiltak for å motvirke både barnefattigdom og virkningen av denne.
- 3.2. Lier kommune skal være en trygg og god kommune å vokse opp i. Barn skal bli sett og hørt. Kommunen skal lage en plan for hvordan alle etater som arbeider med barn og unge, sørger for at man snakker med barna, hører dem og ellers gir dem innflytelse i saker de er involvert i i hht til FN's barnekonvensjon. I alle saker som fremmes til politisk behandling som berører barn og unge, skal det være et eget punkt i saksfremlegget som omhandler konsekvensene for barn og unge. Familieråd er en anerkjent medvirknings – og beslutningsmodell for å ivareta barnets interesser, og brukes i varierende grad bl a av barneverntjenesten. Barns opplevelse med familieråd er i hovedsak svært positiv. Lier kommune skal ha som mål å øke bruken av familieråd.
- 3.3. Vold og overgrep i nære relasjoner er et prioritert område i kommunen. Administrasjonen sørger for at dette faktisk følges opp slik det er besluttet i vedtak og planer.
- 3.4. For at barn og unge i kommunen skal bli kjent med barneverntjenesten og hva de kan hjelpe med, skal barneverntjenesten sørge for at de møter alle barn og unge på gitte klassetrinn, f eks 5. og 9.klasse.
- 3.5. Arbeidsliv og offentlige innkjøp henger sammen. Kommunale midler skal ikke gå til fortjeneste for private firmaer. Kommunen skal i hovedsak drive tjenestene selv, eventuelt samarbeide med ideelle aktører, som foreldredrevne barnehager. I den grad det kjøpes tjenester av private aktører, skal det legges betydelig vekt på å kontrollere uttak av direkte og indirekte former for fortjeneste og å påse at dette er innenfor regelverk/innkjøpsavtalen.
- 3.6. Lier kommune skal forhindre sosial dumping, arbeidslivskriminalitet og økonomisk kriminalitet hos leverandører og underleverandører av varer og tjenester til kommunen. Dette legges til grunn når kommunen og kommunens selskaper inngår avtaler om kjøp av entreprenørtjenester og andre tjenester. For å nå FN's klimamål, er det av virkemidlene at det ved kjøp av varer og tjenester i hovedsak settes krav om grønn transport.

- 3.7. Grønn mobilitet. Lier kommune skal jobbe for et best mulig utbygget kollektivtilbud med flere bussavganger og avganger som dekker hele kommunen og som korresponderer med tog ved kommunens to stasjoner. Kommunen skal arbeide for å gjøre det enklere å reise kollektivt inn mot Asker, Bærum, Oslo og Drammen. Det skal arbeides for å få til et billettsystem som gjør det attraktivt å velge kollektiv framfor bil i hele den forannevnte regionen. Lier kommune skal også aktivt jobbe for å bygge ut sykkel- og gangvei-nettet i kommunen slik at flere kan sykle og gå hele året.
- 3.8. Kommunal barnehageutbygging. Alle framtidige barnehager i Lier kommune skal i all hovedsak driftes av kommunen – og ikke private.
- 3.9. Kommunen skal utrede hva det vil koste å støyskjerm hele eller deler av E18 gjennom Lier kommune. E18 er ikke bare en stor utslippskilde, men gir mye støy for flere som bor i Lier. Det er derfor viktig at kommunen foretar en analyse av hva dette vil koste og hvordan støyen kan reduseres. Kommunens arbeid med å kartlegge øvrige støykilder og skjerm innbyggernes bomiljøer skal intensiveres. Kommunen skal være en pådriver for støyskjerming over andre etater og virksomheter der kommunen ikke selv har ansvar for støyskjerming.
- 3.10. I de kommunale virksomhetene fortsetter vi å arbeide med å øke antall heltidsstillinger. Dette gjøres gjennom et aktivt trepartssamarbeid hvor man ser på ulike løsninger for bemanning og gode turnusordninger. Kommunen øker antall lærlingeplasser i egen regi, samt legger krav om at lærlinger hos leverandører og underleverandører når anbud utlyses.
- 3.11. Natur og miljø skal aldri være salderingspost i utbyggingsprosjekter. Lier kommune skal ha en arealpolitikk der dyrka mark ikke skal bygges ned. I alt planarbeid skal det vises ekstra aktsomhet for å ta vare på dyrka og dyrkbar mark, artsmangfold, natur samt allmenhetens tilgang til strandsonen og marka.
- 3.12. Det utredes muligheter for utvidet dagsentertilbud og etablering av kveldssentertilbud til eldre hjemmeboende. Utredningen skal belyse hvilke mulige lokaler som kan være aktuelle samt kostnader til eventuelle investeringer og drift, inkludert transportløsninger til de aktuelle lokalene.
- 3.13. Lier kommune skal til enhver tid ta i mot det antall flyktninger som IMDI ber kommunen om. Det skal tilrettelegges slik at disse får et godt tilbud i kommunen.
- 3.14. Ny ungdomsskole på Tranby er et prosjekt som bør gjennomføres så snart det er mulig, og helst i løpet av inneværende HP-periode. SV vil følge opp denne saken de nærmest årene.

Forslag til endringer i budsjett

(Endringer i forhold til rådmannens forslag inkl. tilleggsinnstillingen.)
(Beløp i 1.000 2023 kr.)

ENDRING DRIFT:	2023	2024	2025	2026
----------------	------	------	------	------

Nye tiltak drift

Kostnader er + tall inntekter er - tall.

+ tall = øknt kostnad/reduert inntekt

- tall = redusert kostnad/økt inntekt

Eiendomsskatt	-17 000	-27 000	-37 000	-47 000
Grønn mobilitetsplanlegger	1 000	1 000	1 000	1 000
SFO 2. klassinger 50 % med opptrapping	5 000	10 000	10 000	10 000
Psykolog fra 50 til 100 % stilling	500	500	500	500
Psykolog	850	850	850	850
Utekontakter 2 årsverk	1 500	1 500	1 500	1 500
Barnevern i skole/barnehage	1 600	1 600	1 600	1 600
Barnekoordinator økning 50 %		403	403	403
Leder av idrettsrådet	160	175		
Tilskudd Martinsløkka	150			
Barnevern 3 stillinger	2 400	2 400	2 400	2 400
Enkel skolemat/frukt med opptrapping	500	1 000	1 500	1 500
Kulturskole for alle - tiltak knyttet til barnefag	100	100		
Kulturskole for alle - reduksjon av venteliste	200	200	250	250
Kulturskole for alle - økt ramme til Den kulturelle Spaserst		50	70	80
Ambulerende team for mennesker med funn	1 344	1 344	1 344	1 344
PC'er til Hennummarka barnehage	36			
2 PP-rådgivere - lovpålagte oppgaver	1 600	1 600	1 600	1 600
NAV økonomisk veileder		750	750	750
Leasingbil Tjenester til barn og unge m/ funn	55			
Heggtoppen Ressursrykleier 100 % stilling		750	750	750
Økt kapasitet til fagområdet ytre miljø		859	859	859
Behov for legeressurs på Fosshagen Øst		1 050	1 050	1 050
Bemanningskonsulent Fosshagen		550	550	550
Sang på Stuen Fosshagen		80	80	80
Sommeråpne tilbud V2 og Tranby bibliotek		68	68	68
Sommeråpne tilbud V2 og Tranby bibliotek		135	135	135
Uvidet ungdomstilbud på Tranby		541	541	541
Familieveileder		750	750	750
Helsekoordinator		700	700	700
Helseyskepler		1 100	1 100	1 100
Jordmor		400	400	400
Forebyggende arb. Familieteam Barnvern 1 årsverk		900	900	900
Økning til 100 % stilling for hørsels/synkontakt		315	315	315
Utekontakter 2 årsverk		1 500	1 500	1 500
IP-koordinator 50 %		403	403	403
Ressursvernepleiere x 4 50 % stilling		1 500	1 500	1 500
Bemanning til ektefellerom Fosshagen		550	550	550
Behov legeressurs Fosshagen Øst 1 årsverk		1 050	1 050	1 050
Økt tilrettelegging for frivillighet		589		
Utgiftsdekning for fritidskontakter		450		
Videreført tilskuddsramme til samfunnshus		500		
Økt driftstilskudd Lier Bygdetun		500		
Ny stilling boligframskaffelse		275		
Styrking av avd individuell oppfølging		2 350		
Hele fysioterapistillinger og avtalefysioterapihemler		1 830		
Hjelpemiddellageret økning 1 årsverk		680		
Fond til klima- og miljøtiltak		1 000		
Tilskudd til fjerning av landsbruksplast		250		

Endring avdrag utover endring investering

Renter og avdrag fra endringer investering

RENTER	-	-	-	-
AVDRAG	-	-	-	-

Endring Netto driftsresultat

Avsetning til disposisjonsfond	5	36	32	1 598
Overf. til investering (Fra endring inv)	-	-	-	-
Sum nye tiltak drift	0	0	0	0

Netto Driftsresultat (må på 1.0)	2023	2024	2025	2026
----------------------------------	------	------	------	------

Endring Netto Driftsmargin	5,0	36,0	32,0	1 598,0
----------------------------	-----	------	------	---------

ENDRING INVESTERING:	2023	2024	2025	2026
----------------------	------	------	------	------

Nye tiltak investering (Summer inkl. mva utgift)

Inv1				
Inv2				
Inv3				
Inv4				
Inv5				
Inv6				
Inv7				
Inv8				
Inv9				
Endringer investering	0	0	0	0

Inndekning investering:

Økning av lån, overføringer osv. legges inn som positive tall, reduksjon som minustall

Optak av lån				
Overføre fra driftsbudsjettet				
Inntekter salg av inv objekter				
Mva refusjon				
Bruk av investeringsfond				

Sum inndekning investering	0	0	0	0
-----------------------------------	----------	----------	----------	----------

Netto investering (må på 1.0)	2023	2024	2025	2026
-------------------------------	------	------	------	------

Netto investering	0	0	0	0
-------------------	---	---	---	---

Seriallån, antall år	30	30	30	30
Lånerente (basisrente)	3,13 %	3,32 %	3,22 %	3,15 %

Sjekk

Sjekk på at drift- og investeringsendringene går i 0

Drift OK

Investering OK

Disposisjonsfond OK

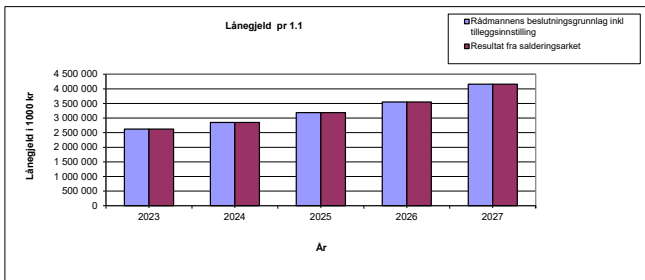
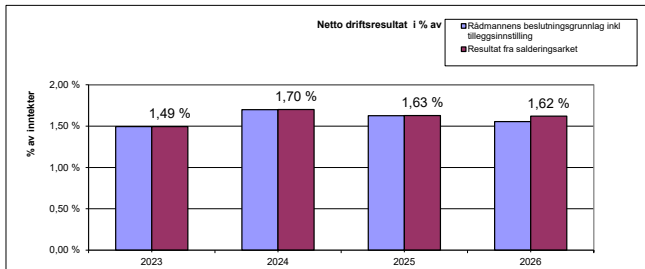
Økonomisk oversikt

Rådmannens beslutningsgrunnlag inkl tilleggsinnstilling

	2023	2024	2025	2026	Mål
Netto driftsresultat	34 225	39 484	38 396	37 455	
Driftsmargin	1,49 %	1,70 %	1,63 %	1,55 %	1,75 %
Disposisjonsfond	229 661	232 845	236 541	241 496	
Disposisjonsfond i % av inntektene	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %
Avdrag	91 044	98 987	110 591	123 156	
Minimumsavdrag	91 044	98 987	110 591	123 156	
Differanse	0	0	0	0	
	2023	2024	2025	2026	2027
Lånegjeld pr. 01.01	2 622 781	2 851 599	3 185 868	3 547 859	4 158 245
Lånebehov	319 862	433 256	472 582	733 542	

Resultat fra salderingsarket

Tall i hele tusen	2023	2024	2025	2026	Mål
Netto driftsresultat	34 230	39 520	38 428	39 053	
Driftsmargin ekskl. mva inntekt	1,49 %	1,70 %	1,63 %	1,62 %	1,75 %
Disposisjonsfond (uten bindinger)	229 666	232 886	236 614	243 167	
Disposisjonsfond i % av inntektene	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,1 %	10,0 %
Avdrag	91 044	98 987	110 591	123 156	
Minimumsavdrag (eks. nye investeringer)	91 044	98 987	110 591	123 156	
Differanse	0	0	0	0	
	2023	2024	2025	2026	2027
Lånegjeld pr. 01.01	2 622 781	2 851 599	3 185 868	3 547 859	#####
Lånebehov (Oppgis i vedtaket for 2023)	319 862	433 256	472 582	733 542	

Veiledning for utfylling av støtteark til budsjettsalderingen

Dette regnearket er et hjelpeverktøy for saldering av budsjettforslag. Rådmannen legger frem et budsjettforslag hvor inntekter og utgifter går i 0. Politikerne foreslår og vedtar endringer i forhold til Rådmannens forslag ved å øke/reducere kostnader og inntekter. Vedtaksforslagene skal totalt gå i 0. Det legges frem et eget eksempel på vedtaksformulering til politisk nivå i forbindelse med handlingsprogrammet. Dette er et hjelpearke for økonomien i forslaget.

Det er kun mulig å legge inn tekst og tall i de gule feltene.

Regnearket er skrivebeskyttet uten passord, så det er mulig å gjøre endringer for de som ønsker det.

Forslag til endringer i budsjett

(Endringer i forhold til rådmannens forslag.)
(Beløp i 1.000 2023 kr.)

ENDRING DRIFT: 2023 2024 2025 2026

Nye tiltak drift

Kostnader er + tall inntekter er - tall.

+ tall = økt kostnad/reduert inntekt

- tall = redusert kostnad/økt inntekt

Økt bevilgning skole	1 000	1 000	1 000	1 000
De gule feltene kan fylles ut, resten beregnes automatisk				
Økte gebyrer omsorg	-500	-500	-500	-500
Redusert 1 årsverk	-500	-500	-500	-500
Tilskudd	-16	-50	-100	-100

Fyll inn tekst og beløp for nye tiltak. Eksempelet viser en økning av bemanningen som videreføres alle årene

+ tall er økte kostnader/reduerte inntekter
- tall er reduserte kostnader/økt inntekter

Endring avdrag utover endrint investering

Renter og avdrag fra enfringer investering

RENTER	16	42	46	44
AVDRAG	-	32	64	64

Endre avdrag (utover investeringer) påvirker kun

Renter og avdrag endres automatisk hvis det gjøres endringer i låneopptak under investering. Her skal det ikke fylles ut noe.

Endring Netto driftsresultat

Avsetning til disposisjonsfond		-24	-10	-8
Overf. til investering (Fra endring inv)	-	-	-	-
Sum nye tiltak drift	0	0	0	0

Summen av nye tiltak og finansieringen må gå i 0

Netto Drift (må gå i 0)	0	0	0	0
Endring Netto Driftsmargin	0,0	-24,0	-10,0	-8,0

Skriv kostnaden for nye investeringstiltak. Normalt er investeringer en engangssum, men kan også fordeles over år hvis prosjektet går over flere år.

ENDRING INVESTERING: 2019 2020 2021 2022

Nye tiltak investering (Summer inkl. mva utgift)

Oppussing skole	1 000	1 000		
Inv2				
Inv3				
Inv4				
Inv5				
Inv6				
Inv7				
Inv8				
Inv9				
Endringer investering	1 000	1 000	0	0

Eksempelet viser en investering på 2 mill som skal gjennomføres i 2011 og 2012

+ tall er økte kostnader - tall er reduserte kostnader.

Inndekning Investering:

Økning av lån, overføringer osv. legges inn som positive tall, resuksjon som minustall

Opptak av lån	800	800	-	-
Overføre fra driftsbudsjettet				
Inntekter salg av inv objekter				
Mva refusjon	200	200	-	-
Bruk av investeringsfond				
Sum inndekning investering	1 000	1 000	0	0

Her skal inndekning av investeringene beskrives. De mulighetene en har er beskrevet i skjemaet

Hvis et vedtatt investeringsprosjekt fjernes (under nye tiltak), Kan finansieringen også fjernes. Endringer i låneopptak påvirker også driftsbudsjettet.

+ tall er økt lån, økte inntekter, red utg. på andre prosj
- tall er red lån, - red inntekter

Netto investering (må gå i 0)

Serialån, antall år	25	25	25	25
Lånerente (basisrente)	2,00 %	2,65 %	3,00 %	3,00 %

Netto investering må gå i 0 for hvert år

OBS! Økt låneopptak fører til økte renter og avdrag under driftsoversikten, og visa versa.

Sjekk

Sjekk på at drift- og investeringsendringene går i 0

Drift	OK
Investering	OK
Disposisjonsfond	OK

Her er en sjekk på at alt forslaget er saldert.